10 Punten Plan vernieuwing werkwijze gemeenteraad Vught

Gemeenteraad Vught

Waarom doen we dit ook alweer?

- 2020 | in aanloop naar verkiezingen spreken alle politieke partijen zich uit over andere bestuurscultuur

- Januari 2021 | afspraak in coalitieakkoord en oproep tot:
  - formeren van werkgroep
  - een breed programma voor bestuurlijke vernieuwing

- Februari en Maart 2021 | ‘benen-op-tafel’ gesprek in Presidium en besluit tot werkgroep
  - verbeteren bestuurscultuur
  - vernieuwing werkwijze raad

- Q2 t/m Q4 2021 | Uitwerking voorstellen in 10 Punten Plan voor optimalisatie raadsprocessen

- Januari 2022 | Bespreking 10 Punten Plan in Raadsinformatieavond

Gemeenteraad Vught

Nota bene

- Het optimaliseren van de raadsprocessen heeft tot doel om meer ruimte te creëren voor ideeënuitwisseling met inwoners en tussen raadsleden, de raad met grip te geven op de te behandelen onderwerpen en het vergaderen effectiever en leuker te maken.
- Dit 10 Punten Plan betreft procesmatige oplossingen, die kunnen bijdragen aan ‘ bestuurlijke vernieuwing’. Daarmee is het vraagstuk van de bestuurscultuur natuurlijk niet helemaal afgehandeld.
- De raad zal de uitnodiging vanuit het college om, als vervolg op de adviezen van de formateurs, het onderwerp bestuurscultuur verder beet te pakken en nader in te vullen, de komende periode oppakken.
- Procesoptimalisatie is goed, maar uiteindelijk valt of staat het raadswerk met hoe we als raadsleden hier invulling aan geven. Laten we hier samen actief aan werken en elkaar hier positief op aanspreken.

Wat willen we bereiken?

Van

Huidige situatie

- Lange betogen in commissie die worden herhaald in raadsvergadering.
- Ter vergadering stellen van technische vragen.
- Inbreng fracties: veelal zenden, gericht aan college en weinig onderling debat/ideeënuitwisseling.
- Slechts 1 vorm van inspreekrecht inwoners: formalistisch.
- Onregelmatige cyclus zorgt voor pieken in vergaderdrukte werkbelasting raadsleden.
- Raad kijkt reactief 1 cyclus vooruit.
- Vast stramien van vergaderen >> agendapunt-technische vraag-betoog-besluit.

Naar

Gewenste situatie

- Politiek debat tussen fracties i.p.v. met college.
- Technische vragen / beeldvorming voorafgaand behandeling van agendapunt in commissie.
- Onderzoeken van ideeën en standpunten en debat daarover met elkaar.
- Diverse vormen formele én informele inspreekmomenten inwoners, organisaties etc.
- Regelmatige cyclus voor evenwichtige spreiding in vergaderdrukte en werkbelasting raadsleden.
- Raad kijkt proactief naar langere termijn planning.
- Langere termijn biedt ruimte tot maatwerk maar dan ook gedegen voorbereiding in fracties.

Vught

Toelichting 10 punten plan en vervolgroute

✓ *10 Punten Plan omvat voorstellen om vergaderingen beter, effectiever en leuker te maken;*

✓ *Elk voorstel kan apart worden beoordeeld en gekozen;*

- Keuzes leiden tot werkwijze waar we mee gaan werken vanaf april 2022;
- In Q1-2023 volgt evaluatie met Raad;
- Voorstellen tot ‘fijn slijpen’ in de loop van het jaar voorleggen aan WG;
- WG monitort werkwijze met aandacht en beoordeelt voorstellen tot ‘fijn slijpen’.

Gemeenteraad Vught

1. Opstellen strategische lange termijn agenda

2. Instellen Agendacommissie

3. Vergadercyclus

4. Raadsdialoogavond

5. Verhouding commissie- en raadsvergadering

6. Vergaderorde

7. Technische vragen

8. Aanleveren | moties en amendementen

9. Doorgeven hamerstukken

10. Raadsstukken, toezeggingen en naslag

Gemeenteraad Vught

1. Opstellen strategische lange termijn planning

Wat de raad voorstaat

- Overzicht op wat, wanneer op de planning staat waardoor Raad:
  - Meer overzicht, waardoor betere planning mogelijk voor fracties en college;
  - Meer grip op agenda door raad;
  - Minder onrust dat iets vergeten wordt
- Raad van reactief naar proactief;
- Uitvoeringsprogramma is leidraad, aanvullingen daarop altijd mogelijk;
- College plant ook vooruit:
  - Gepland RV koppelen aan doelstelling in document en toeschrijven aan datum vergadercyclus raad
  - Idem voor startnotities e.d.
- Griffie monitort samen met presidium e/o agendacommissie voortgang;
- Aanleveren raadsstukken:
  - 4 weken voor de in de vergaderkalender opgenomen commissie vergadering;
  - P&C-cyclus (jaarstukken en begroting) van 6 naar 4 weken voor de raadsvergadering
- Nadere afstemming gemeenschappelijke regelingen, bijvoorbeeld stukken eerder publiceren zonder advies;
- In 1 druk op knop terugblikken.

Acties:

Eén van key-punten voor de agendacommissie is het waarborgen dat zaken die verder weg liggen in de tijd voldoende tijd en aandacht krijgen. Om elkaar hierin scherp te houden hebben agendacommissie en Presidium 2x per jaar hierover een strategische sessie.

Gevraagd is om ook voor de voorstellen vanuit gemeenschappelijke regelingen zoveel als mogelijk met een aanlevering van 4 weken te werken. Indien dit mogelijk is vanwege een korte doorlooptijd, bv. bij zienswijzen, wordt het onderliggende P&C-document z.s.m. gepubliceerd voor de raad. De jaarplanning van de gemeenschappelijke regeling wordt opgenomen in de lange termijn planning.

Gemeenteraad Vught

2. Instellen agendacommissie

Wat de raad voorstaat

- Agendacommissie bestaande uit:
  - 3 commissievoorzitters + gemeentesecretaris + griffie
- Agendacommissie is technisch gremium en doet het volgende:
  - coördineren en beheren lange termijn planning
  - voorstellen maken agenda's komende cycli
  - monitoren voortgang toezeggingen, moties en amendementen
- Agendacommissie maakt conceptagenda;
- Presidium stelt agenda's en lange termijn planning vast;
- Commissievoorzitters rouleren over de diverse raadsdialoogbijeenkomsten en commissievergaderingen in onderling overleg;
- Wat blijft: een fractie of een wethouder kan altijd een verzoek indienen om een onderwerp voor een commissie of raadsinformatieavond te agenderen.

Gemeenteraad Vught

3. Vergadercyclus

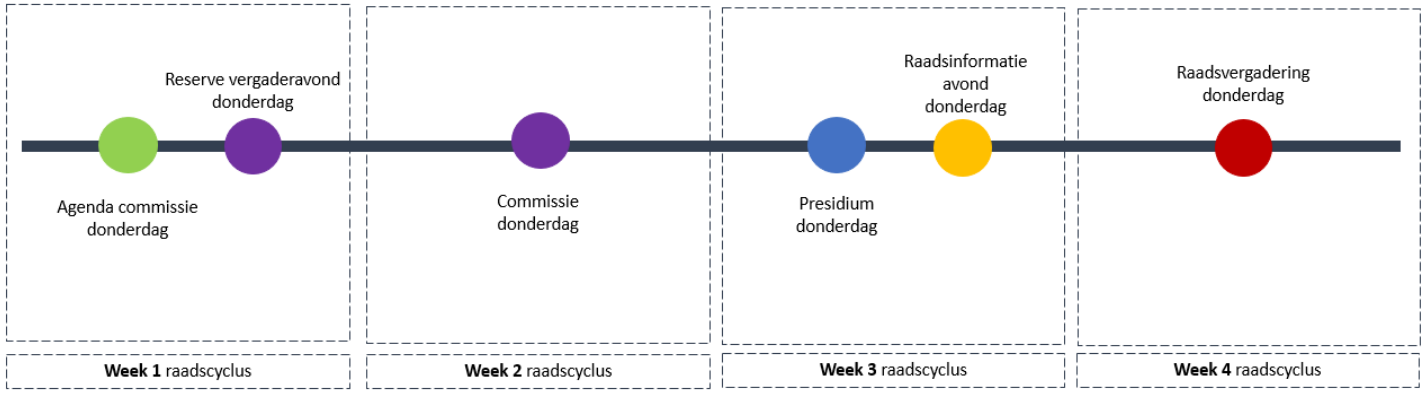
- Week 1 | reserve vergaderavond | agendacommissie
- Week 2 | raadscommissie
- Week 3 | raadsdialoog | Presidium
- Week 4 | raadsvergadering

Toelichting:

De reserve vergaderavond in week 1 wordt flexibel en naar behoefte ingezet voor een extra raadsdialoog, een opiniërende discussie of een extra commissie. Het Presidium heeft op basis van de lange termijn agenda altijd het laatste woord over de indeling van de avonden.

De raadscommissie in week 2 wordt gebruikt voor stukken die ter advisering naar de raad gaan, stukken ter (politieke) opiniering worden in week 1 of 3 behandeld. In week 3 worden geen onderwerpen behandeld die in week 4 op de agenda staan; het betreft onderwerpen die als achtergrondinformatie en/of in een volgende cyclus ter besluitvorming in de raad komen.

Tevens is aangegeven om ook als raad aan de slag te gaan met participatie. De werkgroep stelt voor om de griffie te vragen hiertoe een opdracht uit te werken en voor bespreking & goedkeuring voor te leggen aan het Presidium (Q2-2022).

Gemeenteraad Vught

4. Raadsdialoogavond

Wat de raad voorstaat

- Avond gebruiken voor dialoog (beeldvorming, ideeënuitwisseling en inspraak) zowel met inwoners, ambtelijke organisatie als experts:
  - Dialoog met elkaar en met inwoners
  - Zenden van informatie daar waar nuttig
  - Niet politiek
  - Participatie
- (Experimenteren met) verschillende werkvormen en locaties;
- Externe gasten aan tafel, zoals instellingen, belanghebbenden, experts etc.
- Ruimte voor initiatiefvoorstellen & ideeën inwoners (los van de agenda van de raad);
- Raadsinformatieavonden zijn openbaar.
- Een raadsdialoogavond heeft geen betrekking op een onderwerp in de huidige cyclus.
- Voorzitter = een van de huidige commissievoorzitters.

Toelichting:

Raadsdialoogavonden worden, net als bij commissie- en raadsvergaderingen, op internet gestreamd. O.b.v. een onderbouwd voorstel kan hiervan in voorkomende gevallen worden afgeweken.

Vergaderen op een locatie die past bij thema('s) van een Raadsdialoogavond maakt dat thema en plaats elkaar versterken en uitnodigend werkt naar deelnemers en toehoorders. De agendacommissie zal per Raadsdialoogavond hiertoe een onderbouwd voorstel doen aan het Presidium.

Gemeenteraad Vught

5. Commissie- en raadsvergadering nieuwe stijl

Commissievergadering:

- Ter advisering
- Eerste termijn: **Pitch (max. 4 min.) met voorlopig standpunt** fractie en vragen aan andere partijen en college
- Antwoorden college
- Tweede termijn: in debat met elkaar, niet alleen interrupties op spreker (voorzitter debatleider)

Raadsvergadering :

1e termijn: **Pitch (max. 4 min.) met standpunt fractie + eventuele moties en amendementen**

Reactie college op moties en amendementen

2e termijn: Debat over moties en amendementen

- Geen vragen aan college, anders dan moties en amendementen, daarvoor is de commissievergadering
- Geen dubbeling van debat in commissievergadering. Voorzitter handhaaft hier op.

Toelichting:

Het college neemt deel aan de commissie- en raadsvergaderingen, met dien verstande dat fracties: :

- (technische) vragen voorafgaand aan de vergadering stellen conform procedure;
- zich zoveel mogelijk richten op het debat met elkaar;
- alleen vragen aan het college stellen indien er behoefte is aan verduidelijking of vanuit de controlerende rol van de raad.

Het standpunt van het college is immers al verwoord in het raadsvoorstel. Placering wethouders buiten de vergadercirkel.

Mededelingen bij de start van de vergadering bevatten geen politieke statements of updates in de voortgang van beleid. Laatstgenoemde kan schriftelijk.

De griffie organiseert een training ‘debat- en presentatietechnieken’.

Gemeenteraad Vught

6. Vergaderorde

1.	Voorzitter geeft het kader waarbinnen het debat kan plaatsen weer
2.	Per fractie 1 of 2 woordvoerders per agendapunt
3.	Sprekersvolgorde voor start vergadering al bekend. Per cyclus start telkens dezelfde fractie met de beraadslagingen. De startende fractie rouleert per cyclus op volgorde van fractiegrootte. Start vanaf april en met GB.
4.	Oplegger bij raadsvoorstel
5.	Vergadertijden • Standaard >> Start: 20.00 uur / einde: 23.00 uur (agendapunt afmaken) • Indien gewenst/noodzakelijk eerder beginnen op basis van onderbouwd voorstel van agendacommissie en besluit Presidium

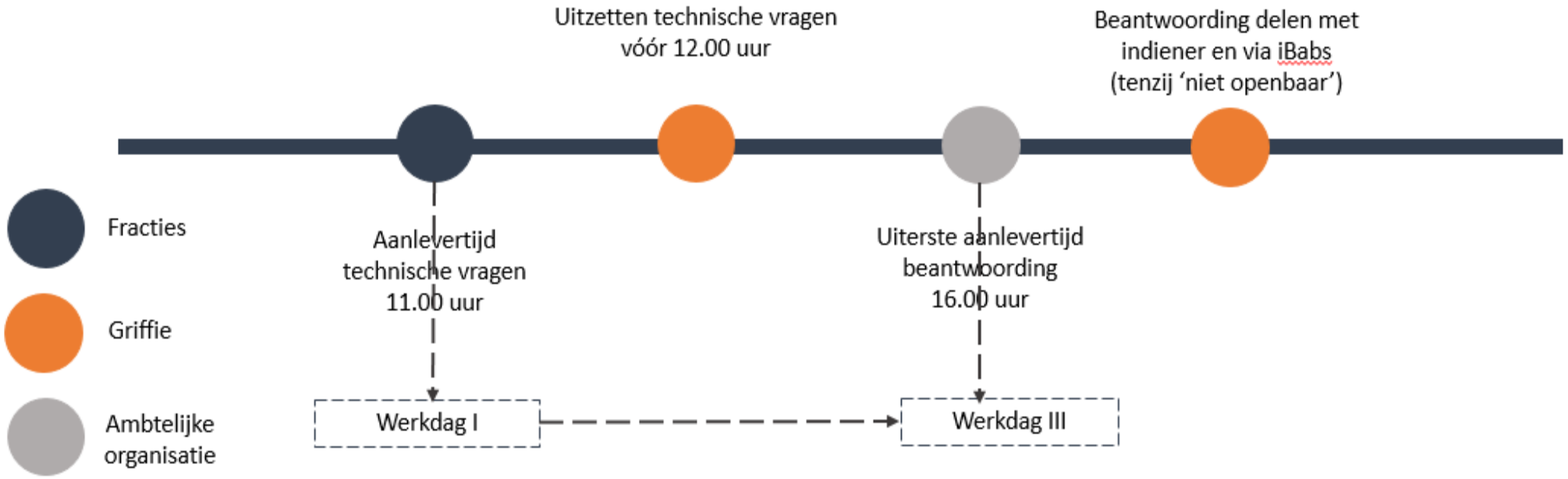
Normen en waarden

- Hard op de inhoud en zacht op de relatie;
- Luister naar elkaar i.p.v. alleen je eigen politieke boodschap te willen ‘zenden’;
- Blijf bij de inhoud, blijf hoffelijk en speel niet op de persoon;
- Probeer je te verplaatsen in de ander en probeer haar zijn/ haar achtergrond te begrijpen;

Gemeenteraad Vught

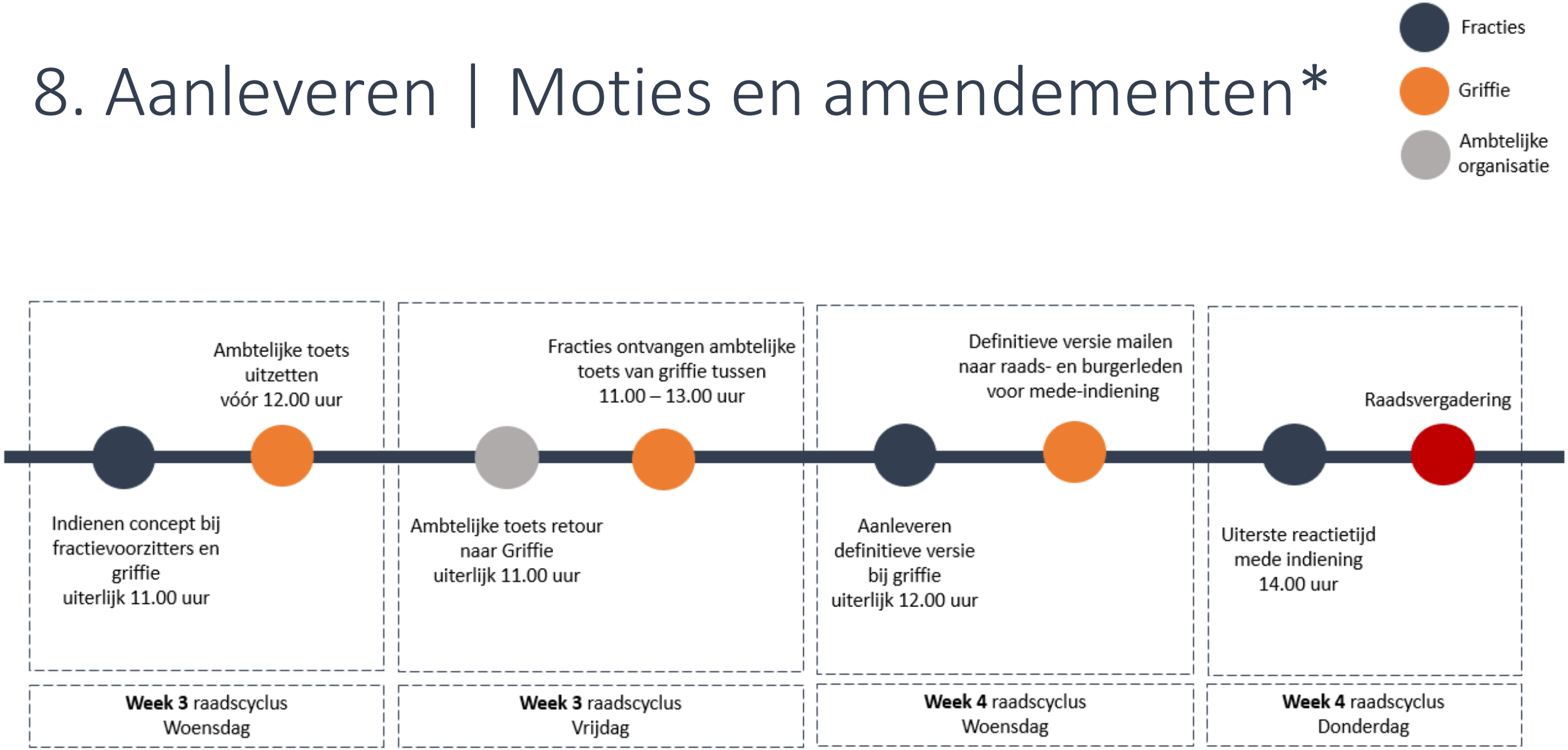
7. Technische vragen

- Schriftelijk indienen:
  - Vragen ingeleverd op werkdag voor 11.00 uur;
  - Ambtelijke organisatie antwoord –zoveel als mogelijk- binnen 2 werkdagen, Wat eerder kan, komt eerder;
- Licht kort de achtergrond van de vragen toe, zodat kans op adequate beantwoording groter is;
- Vragen worden gedeeld met fracties via iBabs, tenzij indiener dit nadrukkelijk vraagt niet te doen;

Gemeenteraad
Vught

8. Aanleveren | Moties en amendementen*

*aanpassing na aandachtspunten Raadsinformatieavond 20.02.2022

Gemeenteraad Vught

9. Doorgeven hamerstukken

Gemeenteraad Vught

10. Toezeggingen en naslag

- Toezeggingen zijn toezeggingen als:
  - Wethouder uitspreekt dat het een toezegging aan de raad is;
  - Een raadslid in de vergadering vraagt aan de wethouder om de toezegging te doen en de wethouder instemt

- Advieslijst wordt besluitenlijst in iBabs (zie volgende sheet), bestaande uit:
  - Genomen besluit;
  - Besluit aangenomen of verworpen;
  - Stemverhouding

- Overzicht met raadsvoorstellen, moties en amendement die per raadsvergadering beschikbaar zijn voor de fracties (in iBabs)

- Beeld- en geluidsopname via YouTube terug te luisteren. Zodra nieuw camerasysteem geïnstalleerd is het mogelijk om:
  - Aanvang nieuw agendapunt inzichtelijk te maken

Gemeenteraad Vught

‘Slotakkoord’

- Het succes van bestuurlijke vernieuwing is gelegen in:
  - positieve houding en gedrag van alle betrokkenen;
  - intrinsieke motivatie & wil om te veranderen;
  - de wil om het te doen voor meer verbinding met inwoners & ondernemers van Vught;
  - het benutten van de ruimte om te komen tot wisselende meerderheden (dualisme);
  - het sluiten van compromissen.

- Volgende stappen:
  1. Formele besluiten nemen in raadsvergadering 17 maart 2022;
  2. Invoering nieuwe werkwijze per raadscyclus april 2022;
  3. Verordeningen aanpassen en vaststellen door de raad (Q2 2022).

Gemeenteraad Vught